

Sosiaali ja terveydenhuollon toimiala

Vanhus- ja vammaispalvelut

KOTIHOIDON ASIAKASMAKSUOHJE

1.7.2015 ALKAEN

veyslautakunta 18.5.2015

Sosiaali- ja ter-

SISÄLLYS

KOTIHOIDON ASIAKASMAKSUOHJE.....	1
1 YLEISTÄ.....	3
2 MAKSUN MÄÄRÄYTYMINEN.....	4
3 TULOJEN TOTEAMINEN.....	11
4 MAKSUN PERIMÄTTÄ JÄTTÄMINEN JA ALENTAMINEN	15
5 POISSAOLON VAIKUTUS.....	16
6 PÄÄTÖS JA MUUTOKSENHAKU.....	16
7 LASKUTUS JA PERINTÄ.....	16

1 YLEISTÄ

Kotihoito tukee kuntalaisten kotona asumista järjestämällä henkilökohtaista hoitoa ja huolenpitoa, ja joko suorittamalla tai avustamalla jokapäiväiseen elämään kuuluvia tehtäviä ja toimintoja.

Kotihoidon antaminen perustuu sosiaalihuoltolakiin sekä terveydenhuoltolakiin. Kotihoidon asiakkaalle tehdään yksilöllinen hoito- ja palvelusuunnitelma, jossa sovitaan yhdessä asiakkaan ja hänen omaisensa/läheisensä kanssa kotihoidon antamista palveluista. Hoito- ja palvelusuunnitelmassa selvitetään myös mahdollisuudet yksityisten palvelujen käyttöön sekä omaisten ja läheisten auttämismahdollisuudet. Suunnitelma tarkistetaan vähintään puolen vuoden välein ja aina palvelujen tarpeen muuttuessa.

Kotihoidon palveluja annetaan palvelutarpeen arvioinnin perusteella esim. sairauden, vamman, alentuneen toimintakyvyn ja erityisen perhe- tai elämäntilanteen perusteella niille henkilöille, jotka tarvitsevat apua asumiseen, hoitoon ja huolenpitoon, toimintakyvyn ylläpitoon, asiointiin sekä muihin jokapäiväiseen elämään kuuluvien tehtävien ja toimintojen suorittamiseen. Lapsiperheiden kotipalvelulla on erillinen ohjeistus.

Kotihoito koostuu kotisairaanhoidosta, kotipalvelusta sekä kotihoidon tukipalveluista. Palvelu voi olla tilapäistä tai toistuvaa ja pitkäaikaista. Kaikista palveluista tehdään palvelupäätös.

Tehostettu kotihoito on osa kotihoidon kokonaisuutta. Tehostettu kotihoito sisältää kotisairaalan ja akuutin kotihoidon palvelut.

Kotihoitoon kuuluu myös kotipalvelun tukipalvelut.

Palvelun käyttäjiä ovat:

- yksin asuva
- pariskunta, jolla tarkoitetaan avioparia tai avioliitonomaisissa olosuhteissa olevia tai rekisteröidyssä parisuhteessa olevia henkilöitä,
- aviopari, avioliitonomaisissa olosuhteissa tai rekisteröidyssä parisuhteessa olevat henkilöt alaikäisine lapsineen
- kotihoitoa saava vanhempi alaikäisine lapsineen

Jos kotihoitoa annetaan yhdelle yhteistaloudessa elävälle perheenjäsenelle, maksua määriteltäessä otetaan huomioon koko perheen yhteiset tulot ja vastaavasti kaikkien edellä olevan määritelmän mukaisen perheen jäsenten lukumäärä. Jos joku

perheenjäsen on pitkäaikaisessa tai yli kaksi kuukautta kestävässä laitos- tai perhehoidossa, hänen ei katsota olevan samassa perheessä.

Muut samassa taloudessa elävät **aikuiset**, esimerkiksi sisarukset tai perheen aikuinen lapsi, määritellään eri ruokakunniksi, joiden maksupäätökset tehdään erikseen. Tällöin otetaan huomioon vain palvelun varsinaisen käyttäjän tulot, ja hänen ruokakuntansa on yksijäseninen.

Kotihoidon maksut eivät kerrytä maksukattoa.

2 MAKSUN MÄÄRÄYTYMINEN

2.1 TILAPÄINEN KOTIHOITO

Tilapäisellä kotihoidolla tarkoitetaan kertaluonteisina käynteinä toteutettavaa, väliaikaista tai harvemmin kuin kerran viikossa toteutuvaa kotipalvelua tai kotisairaanhoidoa. Tilapäisestä kotihoidosta peritään asiakkaalta jokaiselta käynniltä kiinteä asiakasmaksu. Maksu perustuu kulloinkin voimassa olevaan, sosiaali- ja terveyslautakunnan vahvistamaan ohjeistukseen. Myös lääkärin kotikäynneistä peritään käyntimaksu. Voimassa olevat tilapäisen kotihoidon maksut ja tuloajat löytyvät kaupungin [internet-sivuilta](#).

Tulkintaa/ työntekijän ohjeistus:

- Käyntimaksuilla ei ole vuorokautista maksukattoa - jokainen käynti laskutetaan.
- Lääkärin kotikäynti on maksullinen, jos asiakas ei maksa kotihoidon kuukausimaksua. Laskutus tapahtuu asiakasmaksutiimin kautta. Lääkäri huolehtii maksutapahtuman tekemisestä.
- Kotihoidon (kotipalvelun ja kotisairaanhoidon) ensiarviointikäynti asiakkaan kotiin on maksuton.

Palvelupäätös tilapäisestä kotihoidosta palvelutaloissa

- tehdään palvelutaloasukkaille, jotka eivät saa suunnitellusti jatkuvaa kotihoidon palvelua. Asiakasta informoidaan käyntimaksusta.
- maksutapahtuma tallennetaan tuotekirjauksen yhteydessä

2.2 JATKUVA JA SÄÄNNÖLLINEN KOTIHOITO

Kotihoidon palvelu katsotaan jatkuvaksi ja säännölliseksi, jos asiakkaan luona käydään kerran viikossa tai useammin. Tuotekirjauksen yhteydessä on huomioitava, ettei asiakkaalle tehdä

käyntimaksua. Palvelun sisältö ja määrä perustuvat asiakkaan kanssa yhdessä laadittuun hoito- ja palvelusuunnitelmaan.

Jatkuvasti ja säännöllisesti annetusta kotihoidosta peritään sosiaali- ja terveydenhuollon asiakasmaksuasetuksen 3 §:n 1 momentin mukaan palvelun laadun ja määrän, palvelun käyttäjän maksukyvyyn sekä perheen koon mukaan määräytyvä kohtuullinen kuukausimaksu.

Maksun suuruus määritellään prosentteina ylittävästä tulorajasta seuraavan taulukon mukaisesti:

Henkilö- määrä	Tuloraja €/kk	Palveluun käytetty aika kuukaudessa					
		1-5h/kk	6-11h/kk	12-20h/kk	21-30h/kk	31-44h/kk	>45h/kk
1	563	10%	15%	20%	25%	30%	35%
2	1039	7 %	10%	13%	16%	19%	22%
3	1628	6%	8%	10%	13%	15%	18%
4	2014	5%	7%	9%	11%	13%	15%
5	2438	4%	6%	7%	9%	11%	13%
6	2799	3%	5%	6%	8%	9%	11%

Kun henkilömäärä on suurempi kuin kuusi, tulorajaa korotetaan 342 € ja maksuprosenttia alennetaan yhdellä (1) prosenttiyksiköllä kustakin seuraavasta henkilöstä.

Mikäli jatkuvan kotihoidon asiakkaan muutos on oletettavasti tilapäinen, palvelusuunnitelmaan ei tehdä muutosta vaan tilapäiset käynnit lisätään asiakkaalle päivittäisen työn suunnittelun kautta. Käyntien jatkuessa yli kaksi viikkoa muutetaan palvelusuunnitelma. Päivittäisen suunnittelun kautta lisätyt käynnit ovat aina tilapäisiä, ne eivät näy palvelusuunnitelmassa eivätkä näin ollen vaikuta asiakkaan kuukausimaksuun. tilapäisiä käyntejä ei laskuteta erikseen.

Mikäli muutos on kuitenkin oleellinen, tehdään uusi palvelusuunnitelma. Oleellisena muutoksena voidaan pitää asiakkaan toimintakyvyssä tapahtuvaa muutosta. Esimerkiksi asiakas on aiemmin käynnin yhteydessä ottanut itse lääkkeit, mutta muutoksen myötä lääkkeet annetaan hoitajan toimesta asiakkaalle valvotusti.

Vantaan kaupungin sosiaali- ja terveyslautakunnan hyväksymä maksutaulukko kotihoidon asiakasmaksun määräytymisen perusteista löytyy [kaupungin internet-sivuilta](#).

Jatkuvan ja säännöllisen kotihoidon maksu määrätään toistaiseksi voimassaolevaksi. Maksu voidaan määrätä myös määräajaksi, jos etukäteen on tiedossa olennainen muutos palvelun määrässä.

Kotona annettavan palvelun maksut eivät saa ylittää palvelun tuottamisesta aiheutuvia todellisia kustannuksia. Palvelun tuottamisesta aiheutuvat kustannukset tarkistetaan vuosittain.

Lääkkeiden annosjakelupalvelu on osa kotihoitoa. Asiakas maksaa apteekin annosjakelupalvelusta samalla tavalla kuin kunnan toteuttamasta kotihoitopalvelusta eli säännöllinen asiakas tulojen mukaan ja tilapäinen asiakas käyntimaksun. Kotihoidon asiakkaan palvelu- ja hoitosuunnitelmassa on oltava maininta, että lääkehoito kuuluu suunnitelmaan. Suunnitelmassa sovitaan miten kotihoito toteuttaa asiakkaan lääkehoitoa. Lääkkeiden annosjakelupalvelu huomioidaan palvelu- ja hoitosuunnitelmaan perustuvassa asiakasmaksussa kahden tunnin verran kuukaudessa (2h/kk) eli yhden tunnin verran/jakokerta.

Jatkuvan ja säännöllisen kotihoidon asiakkailta ei peritä erillistä kotisairaalamaksua.

Vantaan ostopalveluna järjestämistä kotona annettavista palveluista peritään samat maksut kuin Vantaan itse tuottamista vastaavista palveluista.

2.3 TEHOSTETTU KOTIHOITO

Tehostetun kotihoidon maksujen lähtökohtana ovat lakisääteiset tilapäisen kotisairaanhoidon maksut kuitenkin siten, että sairaalatasoisessa kotiin annettavassa hoidossa yhden vuorokauden maksu ei voi ylittää 38.10 euroa.

Jatkuvan kotihoidon asiakkaille tehostetun kotihoidon käynnit huomioidaan kuukausimaksussa. Maksua ei peritä, jos asiakkaalla on pysyvän laitoshoidon päätös tai jos hän on lyhytaikaisessa laitoshoidossa. Maksua ei huomioida maksukattoa laskettaessa, eikä peritä maksukaton täyttymisen jälkeen.

Sairaalatasoisessa kotona annettavassa hoidossa asiakas saa sairaalatasoisen hoidon perusteena olevan sairauden hoidon vaatimat lääkkeet. Muut lääkkeet asiakas maksaa itse.

2.4 VAKUUTUSYHTIÖLASKUTUS

Vakuutusyhtiön vastatessa kokonaisuudessaan asiakkaan hoitokustannuksista, pyydetään vakuutusyhtiöltä maksusitoumus. Asiakasmaksutiimi laskuttaa vakuutusyhtiötä. Mikäli vakuutusyhtiö korvaa osittain asiakkaan hoitokustannukset, asiakasta laskutetaan normaalisti kotihoidon maksujen mukaisesti ja hän itse hakee korvaukset vakuutusyhtiöltä.

2.5 PARISKUNTIEN LASKUTUS

Pariskunnalla, jossa molemmat puoliset tarvitsevat kotihoidon palveluja, laaditaan molemmille osapuolille oma hoitosuunnitelma. Pariskunnan tulojen ja palvelujen tarpeen mukaan määräytyvä kuukausimaksu jaetaan pariskunnan kesken suhteessa heidän saamaansa palveluun tai laskutetaan molemmat yhdellä laskulla.

Esimerkki:

Pariskunta, joista molemmat saavat kotihoidon palveluja toinen puoliso 5 h/kk ja

toinen puoliso 25 h/kk.

Puoliso 1

Eläke 604 €

Eläke 2100 €

Puoliso

2

Eläke 435 €

Eläke 1270 €

Pääomatulo 84 €

2 hlön taloudessa tulot / kk 4593 €

Maksun määräytyminen = $4593 \text{ €} - 1039 \text{ €} = 3554 \text{ €}$ (Yhteenlasketuista kuukausituloista vähennetään kahden henkilön talouden tuloraja)

$3554 \text{ €} \times 16 \% (30\text{h/kk}) = 568,64 \text{ €}$ (Kotihoidon maksutaulukon mukaan pariskunta maksaa 16 % tulorajan ylittävistä yhteenlasketuista tuloistaan)

Lasku voidaan jakaa palvelujen määrän mukaan tai osoittaa vain toiselle palvelunsaajalle.

Kaikille kotihoidon jatkuville asiakkaille tehdään kuukausimaksupäätös (vaikka on 0 €).

2.6 ULKOKUNTALAISTEN JA VANTAALAISTEN MAKSUSITOMUSASIAKKAIDEN LASKUTUS

Ulkokuntalaiset

- mikäli hoidetaan omana toimintana, on oltava maksusitoumus
- ohjataan yksityisiin palveluihin

Vantaalainen hoidossa maksusitoumuksella toisessa kunnassa

- Vantaa antaa maksusitoumuksen ja hoitava kunta laskuttaa Vantaata kunnan määrittelemän hinnan mukaisesti
- Vantaa perii asiakkaalta Vantaan käytännön mukaisen kotihoidon asiakasmaksun

Ulkokuntalainen Vantaalla hoidossa

- Asiakkaan pitää pyytää maksusitoumus kotihoitoon kotikunnastaan
- Asiakkaan kotikunta laskuttaa asiakasta kotikunnan käytännön mukaisen asiakasmaksun
- Toteutuneet palvelut ilmoitetaan asiakasmaksutiimiin, joka laskuttaa ulkokuntaa samalla hinnalla kuin Vantaa laskuttaa vakuutusyhtiöitä

2.7 SOTAINVALIDIT

Jos ruokakuntaan kuuluu vähintään 20 %:n sotainvalidi (1.7.2015 alkaen prosenttiraja on 15 %), hänet ja muu ruokakunta käsitellään erillisinä ruokakuntina, koska valtiokonttori korvaa sotainvalidin saaman kotipalvelun täysimääräisesti, eikä sotainvalidilta peritä asiakasmaksua.

- Sotainvalidien palvelut (vähintään 20 % invaliditeetti)
 - merkintä sotainvalidiprosentista GFS:n henkilötietonäytöllä ja tuotekirjausnäytöllä (lääkinnällisen kuntoutuksen toimisto merkitsee)
 - asiakkaille EI tehdä maksutapahtumia
 - kustannukset valtiokonttorilta
 - asiakasmaksutiimi ilmoittaa kuukausittain käynti- ja tukipalvelutiedot lääkinnällisen kuntoutuksen yksikköön

2.8 KOTIUTUSASUNNOT

Kotiutusasunnon maksut

- määritelty oma asiakasmaksu
- asiakkaat kustantavat omat lääkkeet
- ei kerrytä maksukattoa
- huomioidaan toimeentulotukilaskelmassa

2.9 TUKIPALVELUT

Kotihoidon tukipalvelut ovat kotona asumisen tueksi tarkoitettuja palveluja. Palvelun myöntäminen perustuu asiakkaan palvelutarpeen arviointiin. Tukipalvelusta tehdään palvelupäätös. Asiakas voi saada pelkkiä tukipalveluja ilman kotihoidon peruspalveluja. Tukipalvelu myönnetään ensisijaisesti määräajaksi. Tukipalvelujen maksuista päättää sosiaali- ja terveyslautakunta. Tukipalveluista perittävät, Vantaan sosiaali- ja terveyslautakunnan vahvistamat asiakasmaksut löytyvät [Vantaan internet-sivuilta](#).

Ateriapalvelu

Palvelu on tarkoitettu henkilöille, jotka eivät pysty heikentyneen toimintakykynsä tai terveydentilansa vuoksi itse huolehtimaan aterioistaan. Ateriapalvelun tarve tulee olla päivittäinen.

Ateriapalvelusta peritään kertamaksu. Ateriat veloitetaan asiakkaalle toimitettujen aterioiden määrän mukaisesti. Aterian voi kertaluontoisesti peruuttaa perustellusta syystä (esim. sairaalahoito, terveydenhuollon käynti tai loma). Ateriat tulee peruuttaa viimeistään edellisenä päivänä tai saman päivän aamuna (esim. sairaalaan joutuminen). Peruuttamattomista aterioista laskutetaan. Kotiinkuljetettavan ateriapalvelun maksuun sisältyy kuljetus.

Turvapalvelu

Turvapalvelu on tarkoitettu ensisijaisesti yksinasuville ja turvattomuutta kokeville henkilöille, joilla on ongelmia liikkumisessa ja joiden sairaus vaikeuttaa avun saamista tavallisella puhelimella. Asiaksmaksu sisältää auttamiskäynnit.

Maksu alkaa tilauskuukautta seuraavan kuukauden alusta ja maksu veloitetaan irtisanomiskuukauden loppuun. Turvapalvelu laskutetaan myös sairaalassaolo ajalta. Pienituloiselle turvapalvelu on maksutonta.

Kauppapalvelu

Palvelu on tarkoitettu henkilöille, jotka eivät pysty itsenäisesti hoitamaan kauppasioitaan. Kauppapalveluun kuuluu päivittäistavaraostosten tilaaminen ja toimittaminen kotiin kerran viikossa. Yksi toimitus sisältää kaksi kauppakassia. Lisäkasseista veloitetaan asiakasta.

Siivouspalvelu

Siivouspalvelu on tarkoitettu henkilölle, jonka toimintakyky on alentunut siten, että hän ei kykene huolehtimaan kodin ylläpitosiivouksesta. Palvelun myöntämiselle on tuloraja. Siivouksen peruuttamiskäytännöstä sovitaan asiakkaan kanssa. Peruuttamattomasta käynnistä veloitetaan sosiaali- ja terveyslautakunnan ohjeen mukaisesti.

Vaatehuoltopalvelu

Vaatehuolto on tarkoitettu henkilöille, joilla ei ole pyykinpesumahdollisuutta kotona ja jotka eivät selviydy vaatehuollosta. Palveluun kuuluu asiakkaan pyykkien noutaminen kotoa, pesu ja palauttaminen asiakkaalle.

Kylvetyspalvelu

Palvelu on tarkoitettu henkilöille, jotka tarvitsevat apua peseytymisessä ja joilla ei ole peseytymismahdollisuutta tai kodin peseytymismahdollisuudet ovat puutteelliset. Tarvittaessa palveluun sisältyy myös kuljetus.

Asunnon korjauspalvelu

Asunnon pienimuotoiset muutostyöt on tarkoitettu henkilöille, joilla asunnon korjaustyöt mahdollistavat asiakkaan nopean kotiutumisen. Palvelu sisältää fysioterapeutin tai toimintaterapeutin kotikäynnin sekä muutostyön toteuttamisen.

Tulkintaa/ henkilökunnan ohjeistus:

Tukipalveluista ei tehdä asiakkaalle erillistä maksupäätöstä vain palvelupäätös ja merkintä asiakkaan palvelusuunnitelmaan sekä hoitosuunnitelmaan.

Palvelusuunnitelmilla on oltava myös tukipalvelut oikein ja ajantasaisesti. Jos palvelu puuttuu palvelusuunnitelmalta, asiakasmaksutiimistä ilmoitetaan esimiehelle, joka on velvollinen huolehtimaan, että asia korjataan.

Ateriapalvelu

- kotiin kuljetut ateriat: keittiölle lähetetään ateria-tilauskortti. Korttiin kirjataan palvelun toteuttamiseen liittyvät asiakastiedot, tiedot ruokavaliosta ja ateriapäivistä sekä muut tiedot, jotka vaikuttavat aterioiden toimittamiseen. Korttiin kirjataan myös alkamis- ja päättymispäivä (palvelusuunnitelmalla myös päättymispäivä). Jos uutta ilmoitusta aterioiden jatkumisesta ei tule, ateriapalvelu päättyy.

Turvapalvelu

- asiakas maksaa kustannukset kadonneesta rannekkeesta
- GSM- lisälaitteesta ei peritä asiakkailta 1.1.2015 lukien erillistä maksua

Siivouspalvelu

- tulot selvitetään kotihoidossa
- palvelupäätös tehdään, jos asiakkaan tulot alittavat siivouspalvelun tulorajan ja jos asiakas täyttää palvelun saamiselle asetetut kriteerit

Kylvetyspalvelu

- kylvetys saunalla on tukipalvelu, josta peritään tukipalvelumaksu ja kuljetusmaksu

Asunnon korjauspalvelu

- asunnon korjauspalvelun päätöksen valmistelee kotihoidon tukipalvelun yhdyshenkilö ja esimies tekee siitä päätöksen.

Kauppapalvelu

- yhteen toimitukseen sisältyy kaksi kauppakassia/ viikko, lisäksi veloitetään asiakasta, mikäli palveluntuottaja on veloittanut ne kaupungilta
- Palvelutaloissa kauppakassit toimitetaan palvelutalon toimistoon

3 TULOJEN TOTEAMINEN

Tulotiedot pyydetään aina ensisijaisesti asiakkaalta tai hänen edustajaltaan. Taloudellinen tilanne todetaan asiakkaan ja hänen kanssaan yhteistaloudessa elävien henkilöiden tulotodistusten sekä tiliotteiden perusteella. Toimitetuista tulotiedoista tulee näkyä bruttotulojen määrä. Tiedot voidaan pyytää myös suoraan viranomaisilta, yhteisöiltä tai yksiköiltä (esim. Kelalta tai eläkelaitoksilta). Pyyntöä tekee sama viranhaltija, joka päättää maksusta.

Asiakasmaksulain 14 a §:n mukaan valtion ja kunnan viranomaisen sekä muu julkisoikeudellinen yhteisö, kansaneläkelaitos, eläketurvakeskus, eläkesäätiö ja muu eläkelaitos, vakuutuslaitos, rahalaitos, työnantaja, työttömyyskassa sekä huoltotoimintaa tai terveyden- ja sairaanhoitotoimintaa harjoittava yhteisö tai toimintayksikkö on velvollisia sosiaali- ja terveydenhuollon viranomaisen pyynnöstä antamaan maksutta ja salassapitosäännösten estämättä kaikki hallussaan olevat asiakkaan taloudellista asemaa koskevat asiakasmaksun suuruuden määrittämistä varten tarpeelliset tiedot ja selvitykset, jos näitä tietoja ei ole luotettavasti ja riittävästi saatu asiakkaalta. Tietojen luovuttamisen on maksutonta ja se voi tapahtua sähköisessä muodossa. Salassa pidettävien tietojen saaminen maksujen määrittämisen yhteydessä on tärkeää viranomaiselle säädetyn tehtävän suorittamiseksi.

Asiakkaan tulee ilmoittaa tuloissa tapahtuvat muutokset viipymättä. Maksujen perusteena olevat tulotiedot tarkistetaan vuosittain ja mahdolliset muutokset otetaan huomioon maksuissa. Kun maksua tarkistetaan, asiakas saa uuden maksupäätöksen.

Mikäli asiakkaan palvelujen määrä, tulot tai perheen kokonaistilanne muuttuu olennaisesti, maksu tarkistetaan myös kesken vuoden.

Viranomainen voi poistaa virheellisen päätöksensä ja ratkaista asian uudelleen, jos:

- 1) päätös perustuu selvästi virheelliseen tai puutteelliseen selvitykseen;
- 2) päätös perustuu ilmeisen väärään lain soveltamiseen;
- 3) päätöstä tehtäessä on tapahtunut menettelyvirhe; tai
- 4) asiaan on tullut sellaista uutta selvitystä, joka voi olennaisesti vaikuttaa päätökseen.

Päätös voidaan korjata Hallintolaki 50 § 1 momentin 1–3 kohdassa tarkoitetussa tilanteessa asianosaisen eduksi tai vahingoksi. Päätöksen korjaaminen asianosaisen vahingoksi edellyttää, että asianosainen suostuu päätöksen korjaamiseen. Asianosaisen suostumusta ei kuitenkaan tarvita, jos virhe on ilmeinen ja se on aiheutunut asianosaisen omasta menettelystä. Päätös voidaan korjata 1 momentin 4 kohdassa tarkoitetussa tilanteessa ainoastaan asianosaisen eduksi. Maksu oikaistaan takautuvasti enintään vuoden ajalta. (Asetus sosiaali- ja terveydenhuollon maksuista 31 §)

3.1 TULOT, JOTKA OTETAAN HUOMIOON

Kotihoidon maksua määriteltäessä kuukausituloina otetaan huomioon asiakasmaksuasetuksen 27 §:n mukaan palvelun käyttäjän sekä hänen kanssaan yhteistaloudessa avioliitossa tai avioliitonomaisissa olosuhteissa elävän henkilön veronalaiset ansio- ja pääomatulot sekä verosta vapaat tulot. Jos kuukausittaiset tulot vaihtelevat, otetaan huomioon viimeksi kuluneen vuoden keskimääräinen kuukausitulo. Veronalaisina tuloina voidaan ottaa huomioon myös viimeksi toimitetun verotuksen vahvistetut vastaavat veronalaiset tulot korotettuna verohallituksen ilmoittamilla prosenttimäärillä.

Asiaksmaksua määrättäessä otetaan huomioon bruttotulot. Palkkatulojen lisäksi otetaan huomioon eläkkeet (kansaneläke, perhe-eläke, työeläke, yksityisten eläkevakuutusten perusteella maksettavat

eläkkeet, huoltoeläke, takueläke, muihin kuin kansaneläkkeeseen kuuluvat huollettavista aiheutuvat korotukset), eläkettä saavan hoitotuki, hoitotuen veteraanilisä, ylimääräinen rintamalisä, Kelan sairauspäiväraha, äitiyspäiväraha, Kelan kotihoidon tuki, ruokavaliokorvaus, omaishoidon tuki, vuokratulot, korkotulot, pääomatulot, elinkorko, syytinki, kuolinpesästä saatu tuotto, säästöhenkivakuutuksen tuotto vähennettynä tuottoa pienentävillä menoilla sekä muut sivuansiot.

Asunnon vuokratulosta otetaan huomioon bruttotulo. Yhtiövastike, sähkökulut, vesilaskut ja vakuutukset hyväksytään vähennyksenä. Välttämättömät kunnossapitokulut ym. vuokranantajalle vuokrasuhteesta aiheutuvat kulut vuokranantaja voi vähentää verotuksessa eikä niitä oteta vähennyksenä huomioon. Jos kuukausitulot vaihtelevat, otetaan huomioon viimeksi kuluneen vuoden keskimääräinen kuukausitulo.

HUOMIOONOTETTAVAT BRUTTOTULOT

- * Palkka
- * Eläkkeet
- * Sairausvakuutuspäiväraha
- * Äitiyspäiväraha
- * Säästöhenkivakuutuksen tuotto
- * Eläkettä saavan hoitotuki
- * Ruokavaliokorvaus
- * Elinkorko
- * Korko
- * Osinko
- * Vuokratulo
- * Sijoitusrahastojen voitto-osuudet
- * Maa- ja metsätalouden tulo
- * Kuolinpesästä saatu tulo
- * Ylimääräinen rintamalisä
- * Hoitotuen veteraanilisä
- * Muut henkilökohtaiset tulot
- * Syytinki
- * Omaishoidon tuki

3.2 TULOT, JOITA EI OTETA HUOMIOON

Asiakasmaksuasetuksen 29 §:ssä määritellään ne tulot, joita ei kotihoidon kuukausimaksua määrättäessä oteta huomioon. Tulot, joita ei oteta huomioon:

- * Lapsilisä
- * Kansaneläkelain mukainen lapsikorotus
- * Lapsen hoitotuki
- * Asumistuki
- * Vammaistuki
- * Tapaturmavakuutuksen perusteella suoritettava sairaanhoito- ja tutkimuskulut tai haittaraha
- * Sotilasavustus
- * Rintamalisä
- * Opintoraha (perusosa, asumislisä)
- * Aikuisopintoraha
- * Koulutustuki
- * Kunnallinen lasten kotihoidon tuki
- * Kuntoutusrahalain mukainen ylläpitokorvaus
- * Työvoimapoliittisesta aikuiskoulutuksesta annetun lain mukaiset ylläpitokorvaukset
- * Toimeentulotukena maksettava toimintaraha ja matkakorvaus
- * Opintojen johdosta suoritettavat apurahat ja muut vastaavat avustukset
- * Perhehoidon kustannusten korvaukset
- * Elatusapu/elatustuki huollettavasta
- * Veronpalautukset

3.3 KOTIHOIDON MAKSUTTOMUUS

- Kotihoidon liittyessä vaikeavammaiselle henkilölle järjestettyyn palveluasumiseen, ovat nämä palvelut asiakasmaksulain 4 § 1 mom. 5 kohdan perusteella maksuttomia.
- Jatkuvan toimeentulotuen asiakkaat
 - sosiaalityöntekijä tekee laskelman ja päättää maksun alentamista tai maksuttomuutta määräajaksi max. 1 vuosi kerrallaan
- Tartuntatautilain mukaiset valvotut lääkehuoltokäynnit
- Kotisairaanhoito alle 18-vuotiaille
- Hengityshalvauspotilaiden palvelut
 - kustannukset erikoissairaanhoidosta
 - esimies ilmoittaa käynnit kirjanpitoon
- Asiakkaan palvelupäätöksessä on oltava maininta kotihoidon maksuttomuudesta. Maksuttomuudesta informoidaan asiakasmaksutiimiä.

3.4 TULOISTA TEHTÄVÄT VÄHENNYKSET

- * Suoritetut elatusavut
- * Tosiasiallisista perhesuhteista johtuvat muut vastaavat kustannukset
- * Kiinteistön luovutuksen yhteydessä määräajaksi tai elinkaudeksi pidätetty rahana suoritettava etuus (syytinki)
- * Edunvalvojan palkkio
- * Ulosotot

3.4.1 ELATUSVELVOLLISUUS JA PERHESUHTEET

Alaikäisen lapsen elatusapu

Sopimus tai tuomio lapselle maksettavasta elatusavusta otetaan huomioon. Määrätty elatusapu vähennetään tuloista ennen kuin maksu määrätään. Opiskeleva nuori voidaan myös tarvittaessa ottaa huomioon.

3.4.2 EDUNVALVOJAN PALKKIO

Edunvalvonnasta huomioidaan vähennyksenä vuosittain edunvalvojan vuosipalkkion perusmaksun vähimmäismäärä ja alin vuositilin tarkistusmaksu. Samoin vähennyksenä huomioidaan maistraatin tilintarkastusmaksu.

3.4.3 ULOSOTTOJEN HUOMIOONOTTAMINEN

Jos asiakkaalla on ulosmitattavia velkoja, otetaan asiakasmaksuja määrättäessä huomioon ulosoton jälkeen jäävä tulo. Asiakkaan on toimitettava luotettava selvitys kuukausittaisen ulosoton määrästä. Mikäli asiakkaan menot menevät jatkuvasti ulosottoon, lisävelkaa ei oteta huomioon.

4 MAKSUN PERIMÄTTÄ JÄTTÄMINEN JA ALENTAMINEN

Asiaksmaksua voidaan alentaa tai jättää se kokonaan perimättä asiakasmaksulain 11 § perusteella. Asiaksmaksun alentamista tai perimättä jättämistä koskeva päätös perustuu aina yksilölliseen tilannearvioon ja se tehdään määräajaksi. 1.1.2015 voimaan tulleen asiakasasioiden päätösvaltaa koskevan delegointiohjeen mukaan, vanhusten avopalvelujen sosiaalityöntekijä tai erityissosiaalihojaaja päättää maksun alentamisesta tai perimättä jättämisestä.

Tulkintaa/henkilökunnan ohjeistus:

- Pienin perittävä kuukausimaksu on 5 € kuukaudessa (talouspalvelukeskuksen käytäntö)

- Maksun perimättä jättäminen tai alentaminen tehdään sosiaalityöntekijän päätöksestä määräajaksi

5 POISSAOLON VAIKUTUS

Kotihoidon asiakasmaksu peritään myös asiakkaasta johtuvan tilapäisen palvelun keskeytyksen ajalta (esim. loma). Maksu keskeytyy vasta viiden päivän jälkeen palvelun keskeytyksestä. Palvelun keskeytyessä kunnasta johtuvasta syystä tai asiakkaan ollessa laitoshoidossa, maksu keskeytyy heti.

Tulkintaa/ henkilökunnan ohjeistus:

Jos palvelu on keskeytyksissä loman vuoksi koko kuukauden, ei maksua peritä lainkaan.

6 PÄÄTÖS JA MUUTOKSENHAKU

Jatkuvan kotihoidon asiakkaalle annetaan asiakasmaksusta viranhaltijapäätös. Tilapäisen kotihoidon ja tukipalvelujen asiakasmaksuista ei tehdä erillistä maksupäätöstä. Viranhaltijan päätökseen tyytymätön asiakas voi määräajassa hakea päätökseen muutosta. Määräaika on 30 vuorokautta päätöksen tiedoksisaannista. Muutoksenhaut käsitellään sosiaali- ja terveyslautakunnassa.

Lautakunnan päätöksestä asiakas voi edelleen tehdä valituksen hallinto-oikeuteen. Valitusaika on 30 vuorokautta lautakunnan päätöksen tiedoksisaannista. Asiakasmaksua koskevissa asioissa hallinto-oikeuden päätöksestä ei ole enää mahdollista valittaa korkeimpaan hallinto-oikeuteen (asiakasmaksulain 15 §).

Asiakkaalle tiedoksi annettavassa päätöksessä on muutoksenhakuohje. Tarvittaessa asiakasta avustetaan muutoksenhaun tekemisessä.

Tulkintaa/ henkilökunnan ohjeistus:

Tiedoksiantopäivämäärä on aina oltava merkittynä kaikissa päätöksissä.

7 LASKUTUS JA PERINTÄ

Kotihoidon ja tukipalveluiden asiakasmaksut laskutetaan jälkikäteen kerran kuukaudessa. Laskut voidaan lähettää myös asiakkaan asioita hoitavalle henkilölle tai edunvalvojalle.

Kotihoito on välittömästi yhteydessä sosiaalityöhön, mikäli huomaa ongelmia asiakkaan taloudellisessa tilanteessa. Tarvittaessa käynnistetään edunvalvontaprosessi.

Maksamattomat asiakasmaksut siirretään yksityisen perintätoimiston käsittelyyn.

Huomioon tulee ottaa myös sosiaalihuoltolaissa säädetty ilmoitusvelvollisuus, silloin kun muuten nousee esille huoli asiakkaan tilanteesta.